1. Op 24 november is in de commissie afgesproken dat we bij de bespreking in de commissie ook de toekomstige besluitvorming wordt verduidelijkt. Om hier iets van te kunnen vinden het verzoek dit vooraf op papier met de commissie te delen.

Momenteel kan ik hierover nog niets concreets zeggen omdat (zie slot antwoord 2) er nog geen voorstel/ advies vanuit de aandeelhouderscommissie (AHC) aan de gemeenten ligt. Wel is inmiddels in bredere aandeelhouderskring informeel afgesproken dat gemeenten voor een ordentelijk intern besluitvormingsproces circa 50 dagen tijd krijgen; met inbegrip van een raadsbesluit.

2. In de RIB staat "Eerder werd uitgegaan van een vrij volledige zelfstandigheid en financiële onafhankelijkheid. Een wijziging van dat perspectief betekent een logisch moment om de bestaande governance nog eens tegen het licht te houden". De RIB geeft niet aan waar aan gedacht wordt. Kan dat alsnog vooraf met de commissie worden gedeeld?

Op het moment dat gemeenten eventueel kapitaal verstrekken is het logisch dat er voor deze groep dan ook een redelijke mate van zeggenschap over de inzet van de middelen (op hoofdlijnen) bestaat. Op collectief niveau uiteraard; het is niet doenlijk aan wensen van 44 of meer individuele gemeenten tegemoet te komen. Dit is een delicaat proces, waarover over de concrete invulling ervan momenteel nog geen overeenstemming bestaat tussen de AHC en het bestuur van de onderneming.

3. Niet alle gemeenten in het gebied van Stedin zijn aandeelhouder.

Waarom is Dordrecht wel aandeelhouder en zijn andere gemeenten geen aandeelhouder?

Dordrecht had een eigen energiebedrijf (GEB) welke via tussenstappen later is opgegaan in Eneco. Dat bedrijf moest op last van de minister, na een verloren cassatiezaak, alsnog gesplitst worden op grond van de Wet Onafhankelijk Netbeheer. De holding kreeg een naamswijziging (Stedin Groep) en de Eneco-activiteiten werden afgescheiden en later verkocht.

Voordat deze wet, ook wel de splitsingswet genoemd, rechtskracht kreeg hadden bijvoorbeeld Utrechtse gemeenten (REMU) de aandelen van hun integrale energiebedrijf allang verkocht aan Eneco, met inbegrip van netten.

De Zeeuwse gemeenten besloten in een tijd dat het klimaatakkoord/ "van gas los" nog niet zo'n zware rol als nu speelde om de aandelen in de netten (Enduris) aan een andere netbeheerder, Stedin, te verkopen; om aldus geld voor de Zeeuwse kerncentrale beschikbaar te hebben.

Onder meer deze aankoop was aanleiding om de zeggenschapspositie van de aandeelhouders Stedin direct te gaan verbeteren, maar toen was de aankoop al gedaan.
Op basis van huidige inzichten en (intern/ niet openbaar) juridisch advies aan de AHC zijn echter verdere verbeteringen raadzaam.

Kunnen wij onze aandelen verkopen, zodat we in dezelfde positie komen als de gemeenten die nu al geen aandeelhouder zijn? Nu het dividend toch al teruggebracht is tot € 1.5 miljoen is er weinig rendement op de aandelen over.

Het is een terechte constatering dat het rendement een stuk lager is geworden. Het zou overigens best kunnen zijn dat het rendement nóg lager gaat worden vanwege de invloed van ACM. Hoog rendement staat echter niet altijd voorop. De overheid is geen belegger. Onder meer vanwege de regieverantwoordelijkheid bij regionale energietransitie is het niet logisch indien gemeenten hierin een terugtrekkende beweging zouden maken. De wetgeving schrijft voor dat als aandeelhouder alleen publiekrechtelijke lichamen toegestaan zijn. Dat geeft een beperking in de verkoopmogelijkheden. De publiekrechtelijke koper moet er dan immers een lokaal en regionaal

belang in (willen) zien. Het is wél goed denkbaar dat op termijn de huidige aandeelhoudende gemeenten een deel van hun bezit verkopen aan thans niet aandeelhoudende gemeenten, in combinatie met uitgifte van nieuwe aandelen. Voor de korte termijn is dit geen optie. Ter (besloten!) vergadering licht ik en mijn ambtelijk adviseur dit desgewenst graag toe. En uiteraard zal aan dit onderwerp ook aandacht worden besteed in het raadsvoorstel; ervan uitgaande dat er overeenstemming komt over de zeggenschap.

4. Onder punt 4 van de RIB wordt gesproken over een concreet voorstel. Dat zou het 1e halfjaar 2020 komen. Ik neem aan een verschrijving en dat bedoeld is: 2021.

Dat is een correcte veronderstelling.

w.g. Maarten Burggraaf